

Dosarul nr. 1ra-1594/22
1-19117522-01-1ra-23112022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

președinte

Guzun Ion

judcători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Puica Viorica

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul - șef - interimar al Procuraturii de circumscripție Bălți, Ioniță Tatiana, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Vrabii Marcel XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în sat. XXXXX, r-nul XXXXXi.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.07.2019-29.0.2021;

Instanța de apel: 04.07.2022-05.10.2022;

Instanța de recurs: 23.11.2022-30.05.2023.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 29 iulie 2021, Vrabii Marcel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea dreptului de a ocupa funcții de conducere pe termen de 2 (doi) ani.

S-a încasat de la inculpatul Vrabii Marcel în beneficiul părții vătămate Vranescu Andrian prejudiciul material în mărime de 7650 (șapte mii șase sute cincizeci) lei.

S-a încasat de la inculpatul Vrabii Marcel în beneficiul părții vătămate Dudun Alexandr prejudiciul material în mărime de 9640 (nouă mii șase sute patruzeci) lei.

1.1 Cauza a fost examinată în lipsa inculpatului, potrivit art.321 alin. (5) Cod de procedură penală, fiind anunțat în căutare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, în fapt, că Vrabii Marcel având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, prin comportament viclean, activând în calitate de manager-șef al ÎM „Apă Canal” Dondușeni, în perioada lunii octombrie a anului 2018, în scopul evitării răspunderii pentru neajunsurile depistate în cadrul inspectării financiare tematice efectuate la întreprindere de către Inspekția Financiară pe lângă Ministerul Finanțelor al RM, începând cu data de 02.10.2018 până la 24.10.2018, folosindu-se de situația de serviciu, a convins angajații ÎM „Apă Canal”

Dondușeni, Vranescu Andrian XXXXX, anul nașterii XXXXX, locuitorul or. XXXXX, str. XXXXX ap. XX și Dudun Alexandr XXXXX, anul nașterii XXXXX, locuitorul or. XXXXX, str. XXXXX ap. XX, de a depune cereri de eliberare în contul salariului a materialelor de construcție (nisip), lipsa de facto a căror a fost depistată în urma inspectării efectuate, promițând că sumele de bani reținute din salarii vor fi restituite în scurt timp, până la moment, nefiind restituite angajaților menționați anterior sumele promise, cauzând astfel lui Vranescu Andrian un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 7560 lei, iar lui Dudun Alexandr un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 9576 lei.

Acțiunile inculpatului Vrabii Marcel au fost încadrate la art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu calificativele: *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile cu folosirea situației de serviciu.*

3. Prin încheierea Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni din 18 aprilie 2022, s-a corectat omisiunea din partea descriptivă și din dispozitivul sentinței din 29 iulie 2021, pe cauza penală privind învinuirea lui Vrabii Marcel pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiind indicat: „Măsura de reprimare în privința condamnatului Vrabii Marcel de aplicat arestul. De socotit începutul termenului ispășirii pedepsei din data reținerii”.

4. Sentința și încheierea de înlăturare a omisiunii a fost atacată cu apel de către inculpatul Vrabii Marcel, prin care a solicitat repunerea apelului în termen, ținându-se cont de data în care a luat cunoștință cu sentința de condamnare - 24.05.2022, casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi de achitare din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1 În motivarea cererii de apel inculpatul Vrabii Marcel a invocat că aplicarea măsurii preventive față de el nu a fost conformă cu prevederile legale, fiind absolut nemotivată, pentru că în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, fapta sa nefiind prevăzută de legea penală, urmând a fi sancționat contravențional sau disciplinar, iar în cazul în care i se va dovedi vinovăția, solicită aplicarea legii cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, invocând nerespectarea în cauza dedusă judecării a prevederilor art. art. 5 § 1 pct. c); § 2; § 3; 6; 10 CEDO.

5. La examinarea cauzei în ordine de apel, inculpatul Vrabii Marcel și avocatul acestuia Rusnac Aliona, modificând cerințele din apelul de bază, prin cererea suplimentar depusă au solicitat repunerea lui în termenul de atac, cu casarea sentinței și liberarea de pedeapsă în temeiul Legii amnistiei în legătură cu aniversarea a XXXa de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2022, apelul inculpatului Vrabii Marcel s-a considerat depus în termenul de atac și s-a admis, cu casarea sentinței și încheierii din 18.04.2022, rejudecarea cauzei și adoptarea unei soluții

noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vrabii Marcel a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 3 (trei) ani, cu privarea dreptului de a ocupa funcții manageriale de conducere pe termen de 2 (doi) ani, iar în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 107 Cod penal, Vrabii Marcel a fost liberat de executarea pedepsei stabilite, în temeiul art. 2 a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM.

Vrabii Marcel a fost eliberat imediat de sub arest din sala de judecată.

În rest, dispozițiile sentinței privind încasarea de la Vrabii Marcel a daunei materiale în beneficiul părților vătămate Andrian Vrănescu – 7650 lei și Alexandr Dudun – 9640 lei, s-au menținut fără modificări.

6.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, verificând prin prisma art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenele de declarare a apelului, le-a considerat a fi respectate, dat fiind, că în sensul art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile din data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel. Totodată participantul la proces care a lipsit atât la judecarea cauzei, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea ei, poate declara apel și peste termenul stabilit, dar în sensul art. 404 alin. (1) Cod pr. penală, nu mai târziu de 15 zile din data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Respectiv, declararea de către inculpat a apelului împotriva sentinței din 29.07.2021 abia la 02.06.2022 după extradare și plasare în Penitenciarul nr. 11 Bălți la 14.04.2022, cu transmiterea ei pentru punerea în executare la 17.05.2022 și aducerea la cunoștință la 24.05.2022, denotă depunerea lui în termenul de atac, prevăzut de lege.

În ce privește fondul cauzei, ținându-se cont că ea a fost examinată în lipsa inculpatului anunțat în căutare, iar instanța la adoptarea soluției a omis reținerea faptei ca fiind dovedită, instanța de apel întru respectarea dreptului garantat al acestuia la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, i-a acordat posibilitatea depunerii declarațiilor în instanța de apel, cu cercetarea probatoriului prezentat de părți, cărui i-a acordat apreciere în strictă conformitate cu prevederile art. 100 -101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a relevat că, inculpatul Vrabii Marcel și-a recunoscut integral fapta imputată ca infracțiune, comisă în perioada când a activat ca manager-șef la ÎM „Apă-Canal” Dondușeni, unde în calitate de jurist activa Vranescu Andrian, iar în calitate de maistru – Dudun Alexandr, pe care i-a rugat să depună cereri cum, că ar fi primit din contul restanței la salariu, anumite cantități de nisip, respectiv în sumă de 7 560 lei și 9 576 lei, pentru diminuarea neajunsul de peste 40 tone depistat în cadrul controlului efectuat de către inspecția financiară, care deși a fost folosit în scopul întreprinderii, asupra lui n-au fost eliberate facturi fiscale, asumându-și obligația recuperării acestor sume, însă pentru, că a fost concediat, a fost în imposibilitatea recuperării lor, plecând în străinătate la munci pentru acumularea mijloacelor necesare în vederea stingerii prejudiciului, pe care îl recunoaște integral și în legătură cu aceasta solicită liberarea de pedeapsă în temeiul amnistiei (f. d. 243 - 245). Aceleași declarații au fost depuse de el și în cadrul audierilor în calitate de bănuit și învinuit, citite în instanța de apel de către

procurorul participant, din care suplimentar rezultă, că a fost în imposibilitate de a le restitui celor doi sumele restante pentru, că a fost concediat (f. d. 107; 114 - 115).

Totodată, dat fiind că inculpatul și avocatul au acceptat judecarea cauzei în lipsa părților vătămate, acuzarea a dat citirii declarațiilor lui Vrănescu Andrian și Dudun Alexandru din cadrul urmăririi penale și instanța de fond.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că în susținerea acuzațiilor aduse, procurorul a prezentat probatoriul scris administrat pe caz și anume: p/v de constatare a faptelor (f.d. 9); p/v de consemnare a plângerii verbale din 13.03.2019 depuse de Dudun Alexandr (f.d. 67); statutul ÎM „Apă Canal” Dondușeni, aprobat prin Decizia nr. 42/3 din 05.02.2007 al fondatorului – Consiliului orășenesc Dondușeni, potrivit căruia managerul-șef este persoana responsabilă și abilitată cu dreptul de conducere operativă a ÎM „Apă Canal” Dondușeni (f.d. 10-18); factură fiscală din 19.09.2017, conform căreia ÎM „Apă Canal” Dondușeni a procurat 40,2 tone de nisip în suma totală de 16 884 lei (f.d. 20); certificatul eliberat de managerul interimar al ÎM „Apă Canal” Dondușeni V. Uncu din 22.02.2019, prin care s-a stabilit că pe parcursul anului 2018 nisip în sumă de 17 136 lei nu a fost casat (f.d. 38); cererea lui A.Vranescu din 18.10.2018 scrisă pe numele managerului-șef ÎM „Apă-Canal” Dondușeni M. Vrabii prin care solicită să-i fie eliberat din contul salariului 18 tone nisip (f. d. 39); fișa de calcul a salariului lui A. Vranescu pentru lunile octombrie și noiembrie, prin care a avut rețineri în sumă de 6 300 lei (f.d. 40); ordinul nr. 62 al managerului-șef al ÎM „Apă Canal” Dondușeni M. Vrabii din 06.05.2016, prin care se confirmă faptul angajării lui A. Vranescu în funcția de jurisconsult începând cu 06.05.2016 (f.d. 41); cererea semnată de A. Dudun depusă pe numele managerului-șef ÎM „ApăCanal” Dondușeni din 18.10.2018, prin care solicită să-i fie eliberat din contul salariului 22 tone nisip (f.d. 74); dispoziția nr. 14 din 08.02.2016 emisă de primarul orașului Dondușeni Ivan Belgiuc prin care Vrabii Marcel a fost numit în funcția de manager-șef al ÎM „Apă-Canal” Dondușeni (f.d. 83); p/v al ședinței adunării generale a colectivului ÎM „Apă-Canal” Dondușeni din 20.11.2018, unde a fost pus la discuție situația dezastruoasă economicofinanciară creată la ÎM „Apă-Canal” Dondușeni și măsurile de întreprindere în vederea depășirii situației de criză și prin care s-a hotărât solicitarea demisiei managerului ÎM „Apă Canal” Dondușeni (f.d. 97-99). Potrivit raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice la ÎM „Apă-Canal” Dondușeni din 24.10.2018, sa reținut că, contrar prevederilor art. 13, 17, 18, 19, 20 și 24 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, în rezultatul inventarierii materialelor sa constatat lipsuri în sumă de 17,2 lei – 40,8 tone (gestionar Cibotari Valeriu) (f. d. 22- 37). Prin Decizia președintelui ședinței Consiliului orășenesc Dondușeni Serghei Popescu nr.11/20 din 07.12.2018, Vrabii Marcel a fost demisionat din funcția de manager șef al ÎM „Apă-Canal” Dondușeni, începând cu 09.01.2019, conform cererii depuse (f.d. 82).

Astfel, instanța de apel a constatat că deși prima instanță a făcut trimitere la aceste probe, statuându-le la baza soluției adoptate, totuși a omis descrierea în conținutul ei a faptei ca fiind dovedită cu efectuarea încadrării juridice la norma material penală.

Instanța de apel a reținut că potrivit doctrinei penale și jurisprudenței naționale, calificarea după elementele componenței de infracțiune, presupune determinarea

conținutului semnelor componente de infracțiune prevăzută de o normă juridico-penală și stabilirea în fapta persoanei a semnelor unei infracțiuni concrete după elementele componente de infracțiune. Stabilirea elementelor infracțiunii presupunând o anumită consecutivitate, constatându-se mai întâi obiectul infracțiunii ..., apoi latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

În acest context instanța de apel a menționat, că potrivit normelor procesual-penale și garanțiilor acordate de art. 6 par. 2 CEDO, dacă din probele administrate în cauză nu rezultă cu certitudine, că inculpatul a săvârșit fapta pentru care a fost dedus judecării, în favoarea acestuia operează principiul de drept „in dubio pro reo”, ce reflectă prezumția de nevinovăție, constituind o regulă a probatoriului prin postulatul menționat. În cauza Constantin Florea împotriva României din 19.06.2012, CtEDO a menționat, că prezumția de nevinovăție consacrată la art. 6 § 2 face parte din elementele noțiunii de proces echitabil în materie penală, prevăzut la paragraful 1. În baza principiului contradictorialității procesului penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. În cauza Capean contra Belgiei din 13.01.2005, Curtea a constatat, că în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6§2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Totodată, potrivit art. 21 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Conform prevederilor art. 8 alin. (1) Codul de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Potrivit alin. (2) a normei vizate nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, astfel încât, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii (alin. 3) nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, fiind interpretate în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În contextul celor expuse și urmare a cercetării suplimentare a probatoriului administrat și prezentat de către procuror în susținerea vinovăției inculpatului, instanța de apel a constatat ca fiind dovedit faptul, că Vrabii Marcel având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, prin comportament viclean activând în calitate de manager-șef al ÎM „Apă Canal” Dondușeni, în perioada lunii octombrie 2018, în scopul evitării răspunderii pentru neajunsurile depistate în cadrul inspectării financiare tematice efectuate la întreprindere de către Inspecția Financiară pe lângă Ministerul Finanțelor al

RM, începând cu data de 02.10.2018 până la 24.10.2018, folosindu-se de situația de serviciu, a convins angajații ÎM „Apă Canal” Dondușeni, Vranescu Andrian și Dudun Alexandr de a depune cereri de eliberare în contul salariului a materialelor de construcție (nisip), lipsa de facto a căror a fost depistată în urma inspectării efectuate, promițând că sumele de bani reținute din salarii vor fi restituite în scurt timp, ceea ce nu s-a întâmplat, astfel cauzându-i lui Vranescu Andrian un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 7560 lei, iar lui Dudun Alexandr un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 9576 lei. Respectivul acțiuni a lui Vrabii Marcel încadrându-se pe deplin la art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal (în varianta Legii nr. 247 din 29.07.2022 pusă în aplicare la 26.08.2022, astfel fiind în vigoare la data comiterii faptei), ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile cu folosirea situației de serviciu.

Totodată, în respingerea argumentului din apel privind lipsa în acțiunile inculpatului Vrabii Marcel a elementelor de escrocherie, instanța de apel a menționat că latura obiectivă al acestei componente se manifestă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, elementul material realizându-se prin acțiunea de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, ceea ce prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține pentru sine sau altul, transmiterea voită în proprietate, posesiune sau detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau a dreptului asupra acestora, acționând prin inducerea în eroare, creându-i victimei o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui, ce aparține celui supus manoperelor frauduloase, astfel încât victima este indusă în eroare, ajungând la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări la momentul dobândirii bunului, intenția asupra căreia își îndreaptă făptuitorul ca element al laturii subiective a componentei visate, dorind survenirea urmărilor prejudiciabile, chiar dacă dorința apare inevitabil în procesul desfășurării relațiilor dintre el și victimă. Fiind o infracțiune materială, se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau de a dispune de bunurile altuia la propria dorință.

Astfel că raportând circumstanțele speței la norma doctrinară, instanța de apel a reținut că atât acțiunile ilegale întreprinse de către inculpat în vederea realizării laturii obiective a componente de escrocherie, cât și realizarea laturii ei subiective prin inducerea în eroare a părților vătămate, în vederea dobândirii bunurilor la obiect material al infracțiunii. Or, tocmai prin aceste acțiuni, ce confirmă inducerea de către inculpat în eroare a părților vătămate prin crearea unei imagini false a realității, și respectiv, abuzând de încrederea acordată, în legătură cu folosirea situației de serviciu, prin promisiunile oferite referitor la restituirea sumei salariului reținut în decurs de o săptămână, pe care nu le-a executat, cu ulterioara eschivare sub diferite pretexte de a-și onora obligațiile asumate, fapt ce denotă intenția de escrocherie pe care a avuți inițial.

În final, constatând ca fiind dovedită vinovăția inculpatului în comiterea escrocheriei, prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, instanța de apel la deliberare asupra categoriei și termenul pedepsei penale va acorda deplină eficiență dispozițiilor art. 61 Cod penal ce se referă la scopul pedepsei penale îndreptat spre restabilirea echității sociale și a echilibrului dintre valorile sociale ocrotite de legea penală, prejudiciate de acțiunile criminale și satisfacția adusă părții vătămate lezată de un drept, prin aplicarea mecanismului restricțional impus de stat, în sensul dat ținând cont de faptul, că infracțiunea pentru care va fi condamnat inculpatul, prin prisma art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, a căror termen de prescripție prin prisma art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal nu a expirat la data soluționării speței, impunând soluția aplicării pedepsei penale.

În acest context instanța de apel a menționat, că fiind o măsură de constrângere statală, pedeapsa penală urmează a fi îndreptată spre restabilirea unui echilibru dintre fapta produsă și restricțiile impuse de lege în vederea sancționării celui vinovat. Unul din scopurile pedepsei fiind corectarea lui, întru prevenirea comiterii pe viitor atât de către el, cât și de alte persoane a faptelor analogice, pedeapsa numită urmând cu adevărat să corespundă gravității faptelor săvârșite, astfel încât să excludă posibilitatea recidivării.

La fel, instanța de apel a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, stipulate la art. 75 Cod procedură penală, și anume: lipsa antecedentelor penale (f.d. 84), caracteristica pozitivă de la locul de trai (f.d. 86) și caracteristica nesatisfăcătoare de la locul de muncă (f.d. 94); stabilindu-i, pedeapsa închisorii pe termen de 3 (trei) ani, cu privarea dreptului de a ocupa funcții manageriale de conducere pe termen de 2 (doi) ani.

Totuși, ținând cont de faptul, că prin cererea din 05.10.2022 (f.d. 241) inculpatul Vrabii Marcel a solicitat aplicarea față de el a prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-ea de la proclamarea independenței RM, instanța de apel nu a reținut pentru aceasta careva impedimente, prin admiterea ei, va dispune liberarea lui de la executarea pedepsei numite, conform prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală. Aceasta pentru, că potrivit art. 2 alin. (1) a Legii RM nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesul penal în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi pentru care Cod penal nr. 985/2002 prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de șapte ani, încetează la faza... de judecare a cauzei, în baza cererii depuse de ei conform alin. (3) art. 2 a legii.

Potrivit prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal.

Conform art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul care are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei (...).

Astfel, lecturând materialele cauzei și ținând cont de faptul, că inculpatul Vrabii Marcel a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal în luna octombrie 2018, adică până la adoptarea Legii sus menționate, ce constituie infracțiune mai puțin gravă, pedeapsa prevăzută fiind până la 5 ani închisoare, recunoscându-și

vinovăția în instanța de apel, înaintând cerere cu privire la aplicarea amnistiei, instanța de apel în lipsa a careva impedimente a considerat posibilă aplicarea amnistiei prin liberarea lui de la executarea pedepsei penale aplicată prin sentința de condamnare.

Concomitent, instanța de apel a păstrat neschimbate dispozițiile sentinței cu privire la încasarea de la inculpat a daunei materiale în beneficiul părților vătămate Andrian Vranescu – 7650 lei și Alexandr Dudun – 9640 lei.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul-șef interimar al Procuraturii de Circumscripție Bălți, Ioniță Tatiana, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

7.1. În motivarea recursului procurorul invocă că, conform prevederilor art. 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă motivele adoptării soluției.

Totodată, Legea cu privire la amnistie și anume art. 8 expres prevede, că se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării anulării dreptului de a conduce mijloacele de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art. 2-5 și art. 7, or instanța de apel nemotivat a absolvit inculpatul de executarea pedepsei complementare obligatorii.

Menționează că, instanța de apel ilegal a aplicat prevederile Legii cu privire la amnistie în latura pedepsei complementare obligatorii, urmând ca această pedeapsă să fie executată de inculpat în ordinea stabilită. O asemenea decizie a instanței de apel nu poate fi menținută și urmează a fi casată.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală).

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CEDO este încălcat (hotărârea CEDO Leoni versus Italia).

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului ordinar declarat, se reține că titularul invocă incidența cazurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la argumentele recurentului, Colegiul a reținut că acestea și-au găsit confirmare și statuează că instanța de a comis următoarele erori de drept.

Colegiul menționează că la întocmirea unei hotărâri, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 și art. 397 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar conținutul ei se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Totodată, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă printre altele și motivele adoptării soluției date.

La caz, prima instanță a examinat învinuirea adusă în fond și a adoptat soluția de condamnare a lui Vrabii Marcel a în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea dreptului de a ocupa funcții de conducere pe termen de 2 (doi) ani.

Criticând sentința pentru netemeinicie, apel a declarat inculpatul solicitând inițial achitarea sa, apoi aplicarea Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Instanța de apel expunându-se asupra solicitării inculpatului a conchis că starea de fapt concordă cu cea de drept, Vrabii Marcel corect fiind recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal și a decis că *„Vrabii Marcel Arcadie a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 3 (trei) ani, cu privarea dreptului de a ocupa funcții manageriale de conducere pe termen de 2 (doi) ani.*

În temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 107 Cod penal, Vrabii Marcel s-a liberat de executarea pedepsei numite, în temeiul art. 2 a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM.”

Colegiul reține, deși instanța de apel fiind lipsită de careva impedimente în aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, față de inculpatul Vrabii Marcel și că această statuare a instanței de apel nu contravine normelor penale și celor de procedură penală precum și practicii judiciare constante, însă inculpatul fiind condamnat în baza art.190 alin. (2) lit. d) Cod la 3 (trei) ani, cu privarea dreptului de a ocupa funcții manageriale de conducere pe termen de 2 (doi) ani, aceasta a omis prevederile art. (8) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia, potrivit căruia *„Se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării sau anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art. 2–5 și art. 7.”* Prin urmare, instanța de apel nemotivat a absolvit inculpatul de executarea pedepsei complementare obligatorii.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de către procuror, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul - șef - interimar al Procuraturii de circumscripție Bălți, Ioniță Tatiana, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe Vrabii Marcel XXXXX și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată și pronunțată integral la 15 iunie 2023.

Președinte

Guzun Ion

judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Puica Viorica